

ПРЕДЛОГ ЗА ПРИЗНАВАЊЕ ИСХОДА УЧЕЊА ОСТВАРЕНИХ ТОКОМ МОБИЛНОСТИ

Напомена: Препоручује се да трајање мобилности ученика износи до месец дана.

КОНТЕКСТ	ИЗАЗОВ	ПРЕДЛОГ РЕШЕЊА
<p>I. Ученици у оквиру мобилности одлазе на стручну праксу</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Садржај и степен поклапања пракси – „Превођење” оцена 	<p>Како би пракса реализована током мобилности могла да буде призната у матичној школи ученика, пожељно је да се најмање 70% исхода учења праксе, предвиђене наставним планом и програмом матичне установе за дату школску годину, подудара са исходима учења оствареним током праксе спроведене током мобилности.</p> <p>Опција 1: Уколико се ученику не признаје целокупна пракса, већ само један њен део, школи се оставља могућност да се остатак праксе реализује у наредној школској години.</p> <p>Опција 2: Уколико је подударност у исходима учења мања од 70%, школи се оставља могућност да се пракса призна или реализује и у наредној школској години.</p> <p>Опција 3: Уколико обим праксе похађан у партнерској установи премашује обим праксе предвиђен планом и програмом матичне установе за школску годину у којој била мобилност, ученику се може признати и део праксе за наредну школску годину.</p> <p style="text-align: center;">Оцењивање</p> <p>Наставници који предају стручну праксу, по повратку ученика са мобилности, оцењују ученика на основу дневника рада / извештаја о раду потписаних од стране ментора партнерске установе и на основу информација из Еуропас докумената, уколико постоје.</p> <p>У зависности од начина на који је ментор партнерске установе оценио рад ученика (описно оцењивање и/или оцењивање применом бодовне скале),</p>

		<p>наставници стручне праксе прилагођавају поменуте „оцене” бодовној скали свог образовног система.</p> <p>У случају да је ученик пре мобилности реализовао део праксе у матичној установи, а који према плану реализује и током мобилности, оцена добијена у матичној установи има превагу над оном добијеном у партнерској установи.</p> <p>Уколико ученик током мобилности развије додатне стручне вештине, које нису предвиђене наставним планом и програмом матичне установе, оне му се описно наводе у одговарајућем Еуропас документу и Додатку дипломи.</p>
<p>II. Ученици током мобилности прате стручне и/или општеобразовне предмете (осим српског језика и књижевности, тј. матерњег језика и историје)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Обим поклапања исхода учења – „Превођење” оцена – Полагање и/или похађање општеобразовних (и потенцијално стручних) предмета у матичној установи и надокнађивање пропуштених – Незадовољство ученика прелазном (или већом) оценом добијеном из стручног предмета током мобилности, чије је извођење планирано наставним програмом матичне установе у истом полугодишту у којем се реализује мобилност 	<p>Предметни наставници пре одласка ученика на мобилност раде процену подударнања исхода учења предмета које ће ученици похађати током мобилности.</p> <p>Да би оцена из стручног предмета похађаног током мобилности могла да буде призната, неопходно је да је најмање 70% исхода учења предмета матичне школе подударно са исходима учења који ће бити остварени током мобилности.</p> <p>У зависности од начина на који је ментор партнерске установе оценио рад ученика (описно оцењивање и/или оцењивање применом бодовне скале), наставници стручне праксе прилагођавају поменуте „оцене” бодовној скали свог образовног система.</p> <p>Уколико је подударност у садржају и/или исходима мања од 70%, ученик је у обавези да надокнади пропуштено градиво путем часова допунске и електронске наставе.</p> <p>Наставници који предају предмете које је ученик похађао током мобилности у координацији са Комисијом која се бави утврђивањем диференцијалних испита, по повратку ученика са мобилности, прилагођавају добијене оцене бодовној скали свог образовног система по принципу „+1”.</p> <p>Овакав начин бодовања није применљив у случају када:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученик не добије прелазну оцену из неке од области стручног предмета, па је похађа изнова и/или полаже у својој матичној установи;

		<ul style="list-style-type: none"> • ученик добије максималну оцену из неке области стручног предмета; те му се признаје добијена оцена током мобилности за дати стручни предмет. <p>У случају да се не очекује да се 70% исхода учења предвиђених планом и програмом матичне школе оствари током мобилности, наставници стручних и општеобразовних предмета из матичне установе благовремено постављају наставни материјал¹ на интерну платформу (на пример, <i>Google</i> учионицу), која је ученику доступна и током мобилности. На тај начин ученик остаје у току са наставним јединицама које се обрађују у матичној установи током његовог одсуства и одлучује да ли ће редовно пратити стручне и/или општеобразовне предмете док је на мобилности или ће то чинити тек по повратку у матичну установу. У случају да мобилност траје више од месец дана, наставници стручних и/или општеобразовних предмета могу формативно да оцењују ученика на мобилности путем краћих онлајн тестова који обухватају само неке од наставних јединица обрађиваних у одсуству ученика како би, по повратку, имао мање градива за надокнађивање.</p> <p>Ученик сам одлучује да ли ће током трајања мобилности редовно радити тестове из свих/неких стручних и/или општеобразовних предмета или ће градиво надокнађивати самостално и/или кроз допунску наставу по повратку.</p> <p>У случају да је ученик незадовољан оценом добијеном из одређене области предмета током мобилности – а чије је похађање предвиђено и наставним планом и програмом матичне установе у истом полугодишту када се реализује мобилност – ученик НЕМА право да поново полаже исту област стручног предмета у матичној установи, осим када се ради о непрелазној оцени. У том случају, ученик исту област може поново да полаже у матичној установи.</p> <p>Уколико ученик током мобилности одслуша и положи одређену област из предмета, није обавезан да поново полаже тест из исте области тог предмета у матичној установи², а оцена му се признаје на горенаведени начин.</p>
--	--	--

² Наставни материјал, у овом случају, не мора бити посебно израђен за ученике који су на мобилности, већ то могу бити додатни материјали које професори користе на регуларним часовима, са ученицима који нису на мобилности (на пример, додатни текстови, тестови за проверу знања, квизови и др.).

		<p>У случају да је ученик незадовољан оценом добијеном на мобилности из датог предмета – а чије је похађање предвиђено и наставним планом и програмом матичне установе у наредном полугодишту – ученик ИМА право да у наредном полугодишту у својој матичној установи поново полаже тест из исте области стручног предмета.</p> <p>Како би се избегла ситуација да ученик намерно не полаже одређене предмете, знајући да ће на тај начин имати прилику да их поново слуша и/или полаже у својој матичној установи, ученик се мотивише „превођењем” оцена на горенаведени начин. Мотивисањем ученика на тај начин, смањује се / укида се потреба за држањем допунске наставе по повратку ученика са мобилности и смањује се обим рада наставника стручних/општеобразовних предмета у матичној установи.</p>
<p>III. Ученици на мобилности похађају наставу која одговара моделу дуалног образовања</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Обим поклапања исхода учења - „Превођење” оцена - Полагање и/или похађање српског језика и књижевности у матичној установи и надокнађивање општеобразовних и/или стручних предмета које ученик није имао прилике да похађа током мобилности - Незадовољство ученика прелазном (или већом) оценом добијеном из општеобразовног/стручног предмета током мобилности чије је извођење планирано 	<p>Предметни наставници пре одласка ученика на мобилност раде процену подударња исхода учења стручних предмета које ће ученици похађати током мобилности. Предметни наставници се затим консултују са послодавцем који учествује у дуалном образовању о могућности организовања мобилности.</p> <p>Да би оцена из стручног или општеобразовног предмета похађаног током мобилности могла да буде призната, неопходно је да је најмање 70% исхода учења стручних или општеобразовних предмета матичне школе подударно са исходима учења који ће бити остварени током мобилности.</p> <p>Уколико је подударност у исходима мања од 70%, ученик је у обавези да надокнади пропуштено градиво путем часова допунске наставе и електронске наставе.</p> <p>У зависности од начина на који је ментор партнерске установе оценио рад ученика (описно оцењивање и/или оцењивање применом бодовне скале), наставници стручне праксе прилагођавају поменуте „оцене” бодовној скали свог образовног система.</p> <p>Како би учење кроз рад могло да буде признато у матичној школи ученика, неопходно је да се исходи учења остварени кроз рад предвиђеним наставним планом и програмом матичне установе подударају са учењем кроз рад</p>

	<p>наставним програмом матичне установе у истом полугодишту у којем се реализује мобилност</p> <ul style="list-style-type: none"> - Незадовољство ученика прелазном (или већом) оценом добијеном за учење кроз рад током трајања мобилности чије је извођење планирано наставним програмом матичне установе у истом полугодишту у којем се реализује мобилност - Похађање општеобразовног/стручног предмета током мобилности који ученик, према наставном плану и програму, похађа у матичној установи у наредном полугодишту / наредне школске године - Незадовољство ученика прелазном (или већом) оценом добијеном за учење кроз рад током трајања мобилности чија 	<p>партнерске установе које се одвија током мобилности. Степен подударности самостално процењују инструктори² и координатори учења кроз рад³. Уколико је подударност у исходима учења мања од 70%, ученик нема право на похађање наставе дуалног типа током мобилности, а мобилност се у том случају третира према контексту II. <i>Ученици током мобилности прате стручне и/или општеобразовне предмете (осим српског језика и књижевности, тј. матерњег језика и историје).</i></p> <p>Наставници који предају стручне или општеобразовне предмете које су ученици похађали током мобилности, у координацији са Комисијом која се бави утврђивањем диференцијалних испита по повратку ученика са мобилности, прилагођавају добијене оцене бодовној скали свог образовног система по принципу „+1”.</p> <p>Овакав начин бодовања није применљив у случају када:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученик не добије прелазну оцену из неке од области стручног/општеобразовног предмета (осим из страног језика, математике и информатике); тада је ученик похађа изнова и/или полаже у својој матичној установи. • ученик добије максималну оцену из неке области стручног/општеобразовног предмета; тада се ученику признаје добијена оцена током мобилности за дати стручни/општеобразовни предмет. <p>Инструктор заједно са координатором учења кроз рад, по повратку ученика са мобилности, оцењује ученика на основу дневника рада / извештаја о раду потписаних од стране ментора партнерске установе и одговарајућег Еуропас документа.</p> <p>У зависности од начина на који је ментор партнерске установе оценио рад ученика (описно оцењивање и/или оцењивање применом бодовне скале),</p>
--	--	--

² „Инструктор” је лице запослено код послодавца, које непосредно обезбеђује да се током учења кроз рад реализују садржаји прописани планом и програмом наставе и учења и одговорно је да ученици стекну компетенције прописане стандардом квалификације (Закон о дуалном образовању, члан 2, став 4).

³ „Координатор учења кроз рад” је лице запослено у средњој стручној школи, односно наставник практичне наставе, који у сарадњи са инструктором планира, прати, реализује и вреднује остваривање учења кроз рад код послодавца (Закон о дуалном образовању, члан 2, став 5).

	<p>је реализација, према наставном плану и програму матичне установе, планирана за наредно полугодиште / наредну школску годину</p> <p>– Демотивисаност ученика за полагање тест(ов)а из стручних предмета током трајања мобилности</p>	<p>инструктор заједно са координатором учења кроз рад прилагођава поменуте „оцене” бодовној скали свог образовног система.</p> <p>• Наставници српског језика и књижевности (као и потенцијалних других општеобразовних и/или стручних предмета) из матичне установе благовремено постављају наставни материјал⁴ на интерну платформу (на пример, <i>Google</i> учионицу), која је ученику доступна и током мобилности. На тај начин, ученик остаје у току са наставним јединицама које се обрађују у матичној установи током њиховог одсуства и одлучује да ли ће редовно учити српски језик и књижевност, као и друге општеобразовне/стручне предмете које нема прилику да похађа током мобилности, или ће то чинити тек по повратку у матичну установу. Наставници српског језика и књижевности и историје, као и потенцијалних других општеобразовних и/или стручних предмета, могу формативно да оцењују ученика на мобилности путем краћих онлајн тестова који обухватају само неке од наставних јединица обрађиваних у одсуству ученика, како би ученик, по свом повратку, имао мање градива за надокнађивање.</p> <p>Ученик сам одлучује да ли ће током трајања мобилности да редовно ради тестове из српског језика и књижевности (као и осталих општеобразовних и/или стручних предмета које није имао прилике да похађа током мобилности) или ће градиво надокнађивати самостално и/или кроз допунску наставу по повратку.</p> <p>У случају да је ученик незадовољан оценом добијеном из одређеног општеобразовног/стручног предмета током мобилности – а чије је похађање предвиђено и наставним планом и програмом матичне установе у истом полугодишту када се реализује мобилност – ученик НЕМА право да поново полаже исту област из датог општеобразовног/стручног предмета у матичној установи, осим када се ради о непрелазној оцени. У том случају ученик може поново да полаже исту област у матичној установи.</p>
--	---	---

⁴ Наставни материјал, у овом случају, не мора са буде израђен за ученике који су на мобилности, већ то могу бити додатни материјали које професори користе на регуларним часовима, са ученицима који нису на мобилности (на пример, додатни текстови, тестови за проверу знања, квизови и др.).

		<p>У случају да је ученик незадовољан оценом добијеном за учење кроз рад током трајања мобилности – чије је извођење планирано наставним програмом матичне установе у истом полугодишту у којем се реализује мобилност – ученик НЕМА право да поново учи кроз рад код матичног послодавца, осим када се ради о непрелазној оцени.</p> <p>У том случају, а у договору са инструктором и координатором за учење кроз рад, ученик може поново да похађа праксу у редовном/ванредном термину код матичног послодавца, међутим, послодавац није у обавези да ученику обезбеди надокнађивање праксе коју је ученик пропустио због мобилности.</p> <p>Уколико ученик током мобилности развије додатне стручне вештине, које нису предвиђене наставним планом и програмом матичне установе, оне му се описно наводе у одговарајућем Еуропас документу и Додатку дипломи.</p> <p>Уколико ученик током мобилности одслуша и положи одређену област из стручног/општеобразовног предмета, не мора поново да полаже тест из исте области стручног/општеобразовног предмета у матичној установи⁵, а оцена му се признаје на горенаведени начин.</p> <p>У случају да је ученик незадовољан оценом добијеном на мобилности из датог стручног/општеобразовног предмета – а чије је похађање предвиђено наставним планом и програмом матичне установе у наредном полугодишту – ученик ИМА право да у наредном полугодишту у својој матичној установи поново полаже тест из исте области стручног/општеобразовног предмета у матичној установи.</p> <p>У случају да је ученик незадовољан оценом добијеном за учење кроз рад током трајања мобилности – а чија је реализација, према наставном плану и програму матичне установе, планирана за наредно полугодиште / наредну</p>
--	--	---

⁵ Овај предлог се једним делом темељи на начину на који шведски образовни систем регулише признавање исхода учења стечених у установи која није матична установа ученика (*The student can ask for an examination. It can only be done in one of the subjects included in the Swedish curriculum and based on the course syllabus. If the student passes the examination, the student doesn't need to attend the teaching of the subject*). Додатно, шведски образовни систем допушта признавање исхода учења и без претходног тестирања ученика, уз прилагање адекватне документације која потврђује да је ученик савладао одређено градиво (*In some cases, the School Head can give a student who goes to upper secondary school the grade "approved" on a course without the examination and without the following the teaching in the class. This applies if grades, certificates, or similar show that the student has studied abroad or otherwise acquired such knowledge which is required for the grade approved*).

		<p>школску годину – ученик ИМА право да поново учи кроз рад код матичног послодавца.</p> <p>У том случају, а у договору са инструктором и координатором за учење кроз рад, ученик праксу поново похађа у редовном термину код матичног послодавца.</p> <p>Како би се избегла ситуација да ученик намерно не полаже одређене предмете, знајући да ће на тај начин имати прилику да их поново слуша и/или полаже у својој матичној установи, ученик се мотивише „превођењем” оцена на горенаведени начин. Мотивисањем ученика на тај начин, смањује се / укида се потреба за држањем допунске наставе по повратку ученика са мобилности, као и обим рада наставника стручних/општеобразовних предмета у матичној установи.</p>
--	--	--

Ученици који наставу похађају по ИОП-у: Наставници у сарадњи са партнерском школом припремају план мобилности за ове ученике.

Корисна искуства

- Образовни систем у Шпанији налаже да се могу признати она звања / оне студије која/које су, између осталог: валидна у образовном систему земље која их додељује, положене у земљи која је издала потврду/диплому, да у својој матичној земљи лице није стекло слично/исто звање чије се признавање тражи.
- Када је реч о образовном систему у Италији, наставничко веће је задужено за признавање и оцењивање компетенција стечених током мобилности. По потреби, осим увида у одговарајућу документацију издату од стране установе где је ученик реализовао мобилност, наставничко веће може да тестира ученика како би утврдило у којој мери је ученик усвојио наведено градиво/вештине.